

MSO

Biblioteka Główna Politechniki Warszawskiej
przedstawia biografię pod tytułem:

1867
1934

Maria Skłodowska Curie

Maria Skłodowska urodziła się w Warszawie jako ostatnia z 5 dzieci Władysława i Bronisławy. Jej najgorsze wspomnienia z młodości to śmierć siostry (1876) i matki (1878).

Po ukończeniu ze złotym medalem szkoły średniej (1883) ojciec wysłał Manię na wieś, aby odpoczęła...

Maria i jej siostra Bronisława marzyły o studiach wyższych, lecz Uniwersytet Warszawski nie przyjmował kobiet. Pragnęły wyjechać do Paryża, ale brakowało im wystarczających funduszy.

Był to czas beztroski: kuligi, pływanie i zabawy...

Maria zaproponowała siostrze spótkę...

Mania, nie mogę się na to zgodzić! Ty powinnaś jechać pierwsza.

Brońcia, pojedziesz z tym, co zaoszczędziłaś! Starczy na rok.

Później ja dostarczę Ci pieniądze. Wezmę stałą posadę guwernantki. Gdy skończysz medycynę, przyjadę do Paryża i Ty mi pomożesz.

1885

Tato, uważaj na siebie. Nie będę tam długo! Tylko dwa, trzy lata.

Maniusiu, pracuj dzielnie i wracaj!

Plan został zrealizowany. Mania opuszcza Warszawę w 1891 roku.

Francja, Paryż 1891

Kiedy Maria zapisała się na Sorbonę, uczyło się tam 210 kobiet na 9000 studiujących.

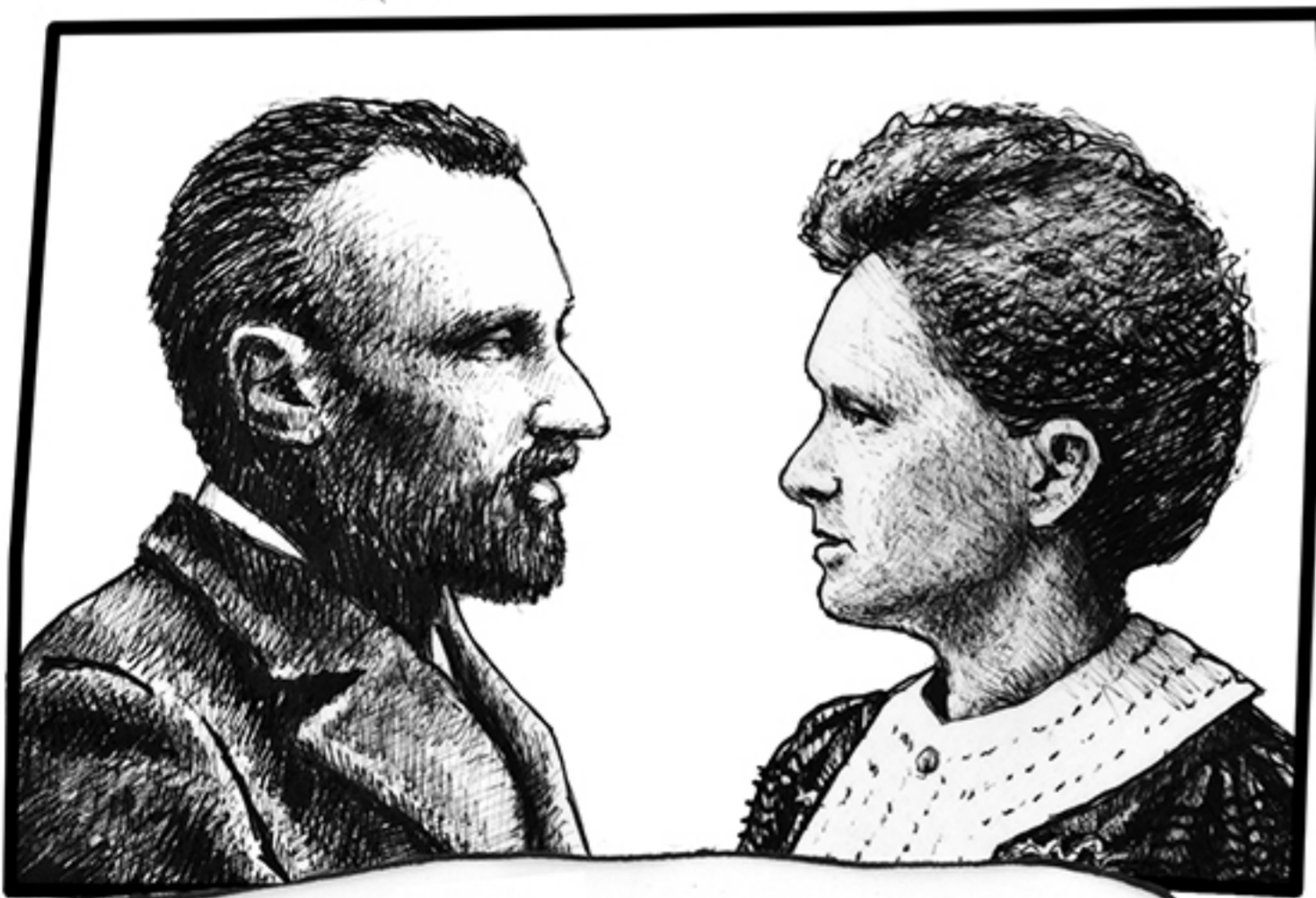
Jakaś cudzoziemka... bardzo pilna.

Kto to jest? Jakie piękne włosy...

Nie opuściła żadnego wykładu z matematyki i fizyki.

Maria zamieszkała u siostry, która prowadziła z mężem Kazimierzem Dłuskim gabinet lekarski.

Po kilku miesiącach wynajęła pokój na poddaszu w Dzielnicy Łacińskiej, aby mieszkać bliżej uczelni. Marii brakowało pieniędzy. Mały piecyk słabo grzał i brakowało na węgiel. Zimą woda zamarzała w miednicy! Życie było wtedy trudne, ale dawało cenne poczucie swobody i wolności.

Maria poznała Piotra Curie w marcu 1894 roku. Miał wtedy 35 lat, Maria 27. Był fizykiem wykładającym w nowo utworzonej Miejskiej Szkole Przemysłowej Fizyki i Chemii. Zaciekała go kobieta, która już po roku studiów zdała licencjat z fizyki i przygotowywała się do drugiego z matematyki. Zachwycił się Marią od pierwszej chwili.

Ślub odbył się 26 lipca 1895 roku. W podróż poślubną wybrali się do Bretanii na rowerach, które były prezentem ślubnym.

1897-1902

W 1897 roku Maria przystąpiła do pisania pracy doktorskiej. Zainterесowały ją wyniki badań Becquerela, dotyczące promieni wysyłanych przez sól uranu. Badania te doprowadziły do odkrycia dwóch nowych pierwiastków: Polonu i Radu. Aby wydzielić 1 gram czystego radu, przerobili z Piotrem około 8 ton smółki uranowej, którą sprowadzili z Czech.

Maria, oprócz pracy naukowej, prowadziła dom i opiekowała się córeczką Ireną, która urodziła się w 1897 roku.

polonium

84

Po

[209]

radium

88

Ra

[226]

Patrz! Nasz rad świeci!

Przyszedł list z fabryki z Buffalo. Chcą tam uruchomić produkcję radu. Proszą o wskazówki techniczne.

Wartość radu wzrosła, gdy okazało się, że można nim leczyć raka. Cena radu była wysoka (70 tys. dolarów za gram) ze względu na niewielką jego zawartość w minerałach.

Musimy podjąć decyzję. Albo podamy wszystkie wyniki naszych badań, albo opatentujemy metodę otrzymywania radu...

...i zapewnimy sobie prawo do udziału w zyskach?

1903 - Nagroda Nobla z fizyki przyznana została w połowie Piotrowi i Marii Curie, w połowie Henri Becquerelowi.

1902

Nie! To byłoby sprzeczne z duchem nauki. Rad ma służyć jako środek leczniczy. Nie możemy na nim zarabiać.

1906

Maria przejęła katedrę profesorską po mężu. Została pierwszą kobietą wykładającą na Sorbonie.

Piotr nie żyje? Nie żyje? Nie żyje zupełnie?

19 IV 1906 roku Piotr zginął w wypadku. Wóz konny zmiął mu czaszkę. Osierocił 9-letnią Irenę i 1,5-roczną Ewę.

Precz z tą
cudzoziemką! Wysokie
stanowiska sobie
przywłaszcza!

Czytajcie!
Marii Curie przyznano
Nagrodę Nobla w dziedzinie
chemii!

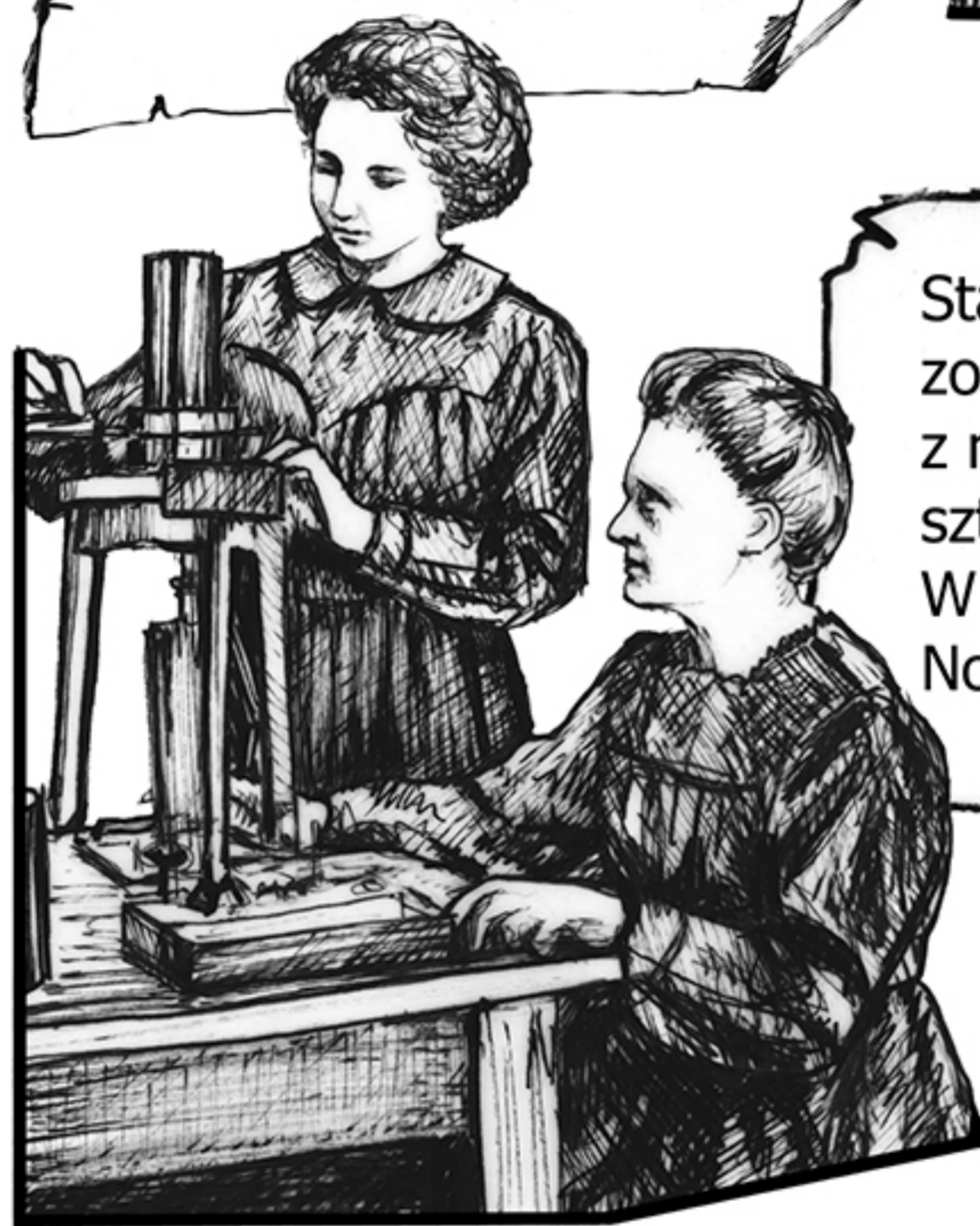
Postać Marii wywoływała
gorące emocje. Część
osób ją podziwiała, ale
byli też zagorzali jej
przeciwnicy i rywale.

1911

Maria przerobiła ponad 200 aut na pojazdy
radiologiczne (Małe Curie), umożliwiające
wykonanie prześwietleń rannym
żołnierzom na froncie podczas
I Wojny Światowej (1914-1918).

Starsza córka Irena również
została naukowcem. Odkryła
z mężem Fryderykiem Joliot
sztuczną promieniotwórczość.
W 1935 roku otrzymali Nagrodę
Nobla z chemii.

W 1995 roku prochy Marii
i Piotra przeniesiono do
Panteonu - narodowego
mauzoleum Francji. Maria
Skłodowska-Curie jest jedyną
tak uhonorowaną kobietą.

Wybrana literatura:

- Lucjan Biliński, Z Mazowsza do sławy paryskiego Panteonu, Warszawa 2003
 Denis Brian, Rodzina Curie, Warszawa 2006
 Piotr Cieśliński, Jerzy S. Majewski, Spacerownik. Śladami Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawa 2011 (w zbiorach BG PW)
 Eugenie Cotton, Rodzina Curie i promieniotwórczość, Warszawa 1965
 Eve Curie, Maria Curie, Warszawa 1969
 Françoise Giroud, Maria Skłodowska-Curie, Warszawa 1987
 Barbara Goldsmith, Geniusz i obsesja: wewnętrzny świat Marii Curie, Wrocław 2006
 Józef Hurwic, Twórcy nauki o promieniotwórczości, Warszawa 1965 (w zbiorach BG PW)
 Józef Hurwic, Maria Skłodowska Curie, Warszawa 1967 (w zbiorach BG PW)
 Korespondencja Marii Skłodowskiej-Curie z córką Ireną: 1905-1934: wybór, Warszawa 1978
 Laurent Lemire, Maria Skłodowska-Curie, Warszawa 2003
 Susan Quinn, Życie Marii Curie, Warszawa 1997
 Rad, polon 1898-1998: stulecie odkrycia, sesja naukowa: Warszawa '97, red. Edward Hałoń, Warszawa 1998 (w zbiorach BG PW)
 Maria Skłodowska-Curie, Autobiografia, Warszawa 1959 (w zbiorach BG PW)
 Helena Skłodowska-Szalay, Ze wspomnień o Marii Skłodowskiej-Curie, Warszawa 1958 (w zbiorach BG PW)
 Olgierd Wołczek, Maria Skłodowska-Curie, Warszawa 1967
 Olgierd Wołczek, Maria Skłodowska-Curie, Warszawa 1975